

Я. В. Ганіткевич, О. М. Ціборовський

Лукасевич Євмен Кирилович

ЛУКАСЕВИЧ Євмен Кирилович (26. 12. 1871, с. Біла, нині Чортків. р-ну Терноп. обл. – 20. 12. 1929, Варшава) – лікар-педіатр, громадський діяч. Дійсний член НТШ. Учасник 1-ї світової війни. Навч. в Укр. академ. гімназії у Львові, гімназіях Станіслава (нині Івано-Франківськ) та Тернополя, Львів. і Віден. (відрахов. за участь у студент. виступах) університетах, закін. Цюрих. університет. 1900 переїхав до Києва. 1905 нострифікував диплом у Харків. університеті. Займався лікар. практикою у Києві. Брав участь у діяльності громад. організацій (Укр. клуб, товариство «Просвіта» та ін.). Від 1907 – чл. мед. секції УНТ, 1917 став співорганізатором та заступник голови Всеукр. спілки лікарів. Ініціатор заснування і ред. часопису «Українські медичні вісти» (1918), який видавав влас. коштом. 1918 – співзасн. Укр. Червоного хреста (чл. ЦК). Від 1918 – радник при Міністерстві закордон. справ Української Держави. Відвідав зі спец. місією Швейцарію, уряд якої висловив готовність встановити з Україною дипломат. стосунки. За сприяння Л. у Берні та Лозанні франц. мовою видано низку істор. та етногр. праць про Україну. 1920 перебував на еміграції у Чехо-Словаччині. Того ж року повернувся до Києва, був заст. Міністра закордон. справ. Згодом переїхав до м. Тарнув (Польща), займався організацією допомоги емігрантам. Від 1921 – у Варшаві. Виконував обов'язки Міністра і товариша Міністра нар. здоров'я й опікування УНР в екзилі, займався лікар. практикою, видавав г. «Українська трибуна», був скарбником і головою гуманітар. секції Укр. ЦК, допомагав матеріально укр. організаціям. Член Укр. лікар. товариства у Львові (від 1924). Наукові дослідження присвяч. питанням мед. термінології та мед. етнографії. Видав «Анатомичний словник. Матеріяли» (Л., 1926), у рукописах залишилися «Nomina anatomica – українсько-латинський словник», «Матеріали до підручного російсько-українського словника», «Матеріали до медичного українського

словника», праці з мед. етнографії «Патогенеза і терапія дитячих недуг в розумінню українського народу», «Містицизм і демонологія в народній педіатрії», підручник «Анатомія. Повний курс» та низка навч. посібників.

Основні праці

Як доглядати діток-немовлят. К.; Варшава, 1922; Душевне життя немовлятка // Віст. Спілки лікар. помічників на еміграції. Каліш, 1923. Ч. 2; Санітарний стан на Україні // Там само; Охорона материнства // УМВ. 1924. Ч. 2; Термінологічні проблеми // ЛВ. 1927. Ч. 1–2.

Державний архів

Держ. істор. арх. у Львові. Ф. 309, оп. 2, спр. 88–89.

Рекомендована література

1. Куровець І. Чільний діяч і лікар (Некролог) // Діло. Л., 1929, 27 груд.;
2. Лукасевич Л. Роздуми на схилку життя. Нью-Йорк; Бавнд-Брук, 1982;
3. Ганіткевич Я. В. Євмен Лукасевич – український лікар, науковець-педіатр, громадсько-політичний діяч (До 130-річчя від дня народж.) // Acta Medica Leopoliensia. 2002. Т. 8, № 2;
4. Його ж. Українські лікарі-вчені першої половини ХХ століття та їхні наукові школи: Біогр. нариси та бібліографія. Л., 2002;
5. Пундій.

Покликання на статтю:

Лукасевич Євмен Кирилович / Я. В. Ганіткевич, О. М. Ціборовський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59097>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).